

Öfke diye tabir etmeyi küçük yaşta öğrendiğim şeyler vardı. Öfke korkunç bir davuldu, aç ve ateşli bir mizaç, çok zamandır bize hiç dokunmamış ama bir süredir bedenlerimizin peşine takılmış hasta bir ruh, bir delilikti. Londra'ya bakın. Bu şehir gençlerini harcıyor. Buralı olsaydınız bilirdiniz, öyle ya. Suratlarımızda hep o süzgülün, aksi bakış olurdu, delikanlılık zamanlarımı beraber geçirdiğim o hatırı sayılır sayıdaki iyi çocuğunkinde bile. Hepimiz ezelden beri tehlikenin içine doğmuştuk.

Gizli şiddet eylemleri idi bunlar. Küçük ve kısıtlı geleceğimizi söndüren gün boyu ölümler. Londra kulelerinin etrafında büyümüştük, bu yüzden mücadele dilimize, zihnimize, eylemlerimize yerleşmiş bir nakarattı. Ama herkes gerçeği anca bir tanığın telefonundan kırılmış bir video yayınlanınca görmüş oldu. Görüntü bütün haber kanallarında ve gazetelerdeydi, siyah bir çocuk görev başında olmayan bir askeri öldürmüştü. Asker çocuk diye bahsediyorduk ondan. Siyah çocuk asker çocuğu durdurmuş ve satırla yere yığılmıştı. Sonra cesedini kara bir beze sarıp yol tabelasına asmıştı. Mevzu fenaydı. Çok fenaydı çünkü hayli tanıdık bir mahalde yaşanmıştı. Bizim şehrimizde, sokakta, gün ortasında. Sonra siyah çocuğun sesi geliyordu, gâvurlarla, günah-

kâr kâfirlerle ilgili bir şeyler bağıyordu kameraya. Radyoda, televizyonda dönüp duruyordu. Kendine Allah'ın eli diyordu ama bizim gözümüzde bizimle aynı okul kapılarından geçen bir çocuktü. Bizim giydiğimiz spor ayakkabılarından giyyordu. Bizimle aynı sokak ağzını konuşuyordu. Kan değildi bizi şok eden. Kendi şaşkın ve dehşete düşmüş yüreklerimizi yansıtan bir ayna gibi yüzüydü.

Şiddet bu şehrin hamurunda vardı. Burada doğup yetişenler bir ağabeyleriymiş gibi büyümüşdür onunla. Boyalı camimizin kubbelerini alevlerin yaladığı o son gün hepimiz kurtuluştan çok uzaktaydık. Öfke havada salınan bir humma gibiydi. Acılar ve nutuklar arasında bir arada nabız gibi atan yoz bedenler kitlesi. Muhacirun¹ insanlarımızı August Caddesi boyunca yürütüyordu, bizleri de yanık toprağın üzerine birer yemin gibi dikmişti. Cemaatimiz içinde şiddet vardı, bu kadarı ortadaydı ama şiddetin ne kadarının kendi içimizden, ne kadarının ayaklarımızın altındaki sokaktan geldiğini hiç bilmiyorduk.

Biz Londra'nın sert bakışlı gençleriydik. Hiddet kardeşleri olarak asla sokağın dışına taşmaya niyetimiz yoktu. Belki bunu kendi gözlerimizle apaçık göremiyorduk ama öyleydi işte. Aldığımız kötü eğitim bunun kanıtıydı, öyle ya. Okul koridorları buzhane gibiydi, St. Mary'ye giden kime sorsanız söyler. Bedenlerimize sözlü tacizler işlemezdü, kelimelerimizi kendi kurallarımıza göre kırpar, uzatırdık, karşı çıkana da siktiri çekerdik – biliyonmu? Şiddet dilimizi gölgeler, çiziktirdiklerimiz sokakları süslerdi. Bizi duvarlardan, açık aralıklar arasından, loş sokak lambaları altında okurlardı. Park banklarında takılır, hava israfı yapardık, façamız bozuk, elimiz kolumuz bağlıydı, kaderimizden her daim bihaberdik.

¹ 1947'de Hindistan'ın bağımsızlığını kazanmasıyla çoğunluğu Pakistan olmak üzere dünyanın çeşitli yerlerine Hindistan'dan göç eden Müslüman topluluklar için kullanılan ifade. (ç.n.)

Dillerimizi kendimizi korumak için kullanmaya öyle çok alışmış-tık ki günü kurtarmaktan başka şey ümit etmezdik. Birbirimizle nasıl konuştuğumuza bakın: dimilan, adamım, amcık. Arkadaşlarımıza kanka, evlerimize kenar mahallelerimiz derdik. Annelerimize alen-girli küfürler etmekten ve kafamıza sert şaplaqlar yemekten keyif alır-dık. Taraklarımız saçımızda çizgiler oluştururdu, kaşlarımıza jiletle çizik atardık. Hoyrat dostlardan oluşan bir savaşçı kabilesine dön-müştük, köle krallar, dokunmatik ekran yavrularıydık. Ebeveynleri-mizin bir şeyden haberi yoktu. Peki ya diğer insanlar? Onlar bizi sa-dece otobüslerin arka koltuklarında çıkardığımız gürültüden bilirdi.

Temassız yakınlık. Müsaade edilen tek aşk buydu, gerçi onu ken-di aramızda derinden hissederdik. Birlikte esrar çeker, birbirimize deyimler ödünç verir, Amerikan dizeleri satardık. İğneleyici laflarımı-zı basmakalıp sözlerle, cesaretimizi girişken zekâmızla süslerdik. Tüyley ürpertici Londra şehrinde keskin dişler üzerinde karanlıkta yaşıyor gibiydik. Genç bir kanı bozuklar ulusu. Kendimizi durma-dan bizden olmamız beklenenle kıyaslardık, neydi peki olmamız ge-reken? Ne bileyim.

Kanında başka diyarlar, yabancı kökenler taşıyanlarımız daha zengin renklere ve uymaları gereken kadim heveslere sahipti. Bir şey uğruna savaşmak, daha çok da ona karşı savaşmak, ecdadımızdan ve manadan aldığımız itme çekme. Benim için bu Pakistan ve onun semtimizdeki maskeleri demektir, Neasden'de camiye gitmek ve Mu-haciründen sakınmak anlamına gelirdi. Sosyal Konutlardaki kardeş-lerime gelince, bunlar dört bir yandan gelmiş insanlardı. Jamaikalı-lar, İrlandalı paykiler², Nijeryalılar, Ganahlılar, Güney Hindistanlılar, Bengalliler. Tam da İngiliz İmparatorluğu çocukları, öyle ya. Hatta

² *Pikey*: Göçebe hayatı yaşayan İrlandalılar için kullanılan sözcük. Günümüzde alt sınıftan insanlar için hakaretamiz bir ifade kabul edilmektedir. (ç.n.)

BAE'den³ gelen Arap askerler. Hepimiz Belmont'un, Mill Hill'in özel okullu çocuklarını gözetler ve tek tip bir hikâyeden gelmenin nasıl bir duygu olduğunu merak ederdik. Sadece bir şeyden almak şeklini, çok şeyden değil. Bize bundan daha yabancı bir duygu yoktu. Bundan daha sıkıcı ve donuk bir hayal olamazdı. Bizimki bir dildi, gürültünün şekil bulmuş hâliydi, onlarınki ise tek bir notaydı, yeni hislerden ve mekân duygusundan mahrumdu.

Mekân bizimdi. Bu mekân. Köklerimizden fısıltılarını duyup duymamamızın bir önemi yoktu. Bizim için önemli olan kendi kaba saba müziğimizi yapacağımız kısa ve öz, soğuk şimdiki zamandı. Nihayetinde delikanlılığımızı burada, sokakta, daha doğrusu tanıdığımız sokak aralarında bulmuştuk ve duyumsadığımız dünyanın bize ait olacağını asla umamazdık.

İşte, o videoyu izlediğimizde kendi yüzlerimizi izliyormuşuz gibi gelmişti bize. O asker çocuk, aramızda yetişmiş biri tarafından doğrandığı zaman yani. O zaman anladık hepimizin bir yıkımın içinde kaybolduğunu. Buna terörizm diyorlardı ama terörizm hiçbir zaman bu kadar yakınımızda olmamıştı. Türbanlı bir kadın Brickly'deki bir otoparkta yaralandığı zaman ya da Michael Kuzey'de bıçaklandığı zaman deliliğin çoğaldığını görmüştüm görmesine ama bardağı taşıran asker çocuğun ölümü oldu.

Bunu yapanın neden genç bir çocuk olduğunu düşünüyorum. Neden elinde kan damlatan bıçağıyla o siyah çocuğu gördüğümüzde sokakta katledilen asker çocuktan çok ona yakın hissetmiştik kendimizi? Ama şimdi bu şehri, bu şehrin şiddet hastalığını ve kötü hayat şartlarını biliyorum. Bu gibi şeyler keskin kırılmalarla gelir ve ayrım gözetmez. Öfkeydi bu. Çığ gibi büyüyen dehşet. Yüzyıllar öncesine uzanan şiddet, bir o kadarını da camide ve sokaktaki kaba oğlanlar-

³ Birleşik Arap Emirlikleri. (ç.n.)

dan duydum. İşte, dehşet biraz gevşeyip hafiflemişti ki Meydan'da ayaklanmalar patlak verdi ve ümmetin çocukları haziran vakti sokağa inip Britanya bayrağını yaktı. Hepimiz aynı girdaba tutulmuştuk, bu deli, korkunç, akıl hastası şehirde hepimiz kendi ufak öfkelerimizle bir araya gelmiştik.